

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 3. mars 2025

Sak 2024/1809 - NHHI Squash - org.nr. 922 410 860 - klage over vedtak om å nekte deltakelse i grasrotandelen

Frivillighetsregisternemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlemmene Renate Kristiansen, Simen Saxebøl og Vibeke Wøien Hansen, og varamedlem Dagrun Y. Haider

Sakens bakgrunn

- (1) NHHI Squash (klager) meldte 9. september 2024 inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen.
- (2) Frivillighetsregisteret fattet vedtak 16. september 2024 om å nekte deltakelse i grasrotandelen, med den begrunnelse at enheten ikke er allmenntilgjengelig og virksomheten kommer en lukket krets til gode.
- (3) Klager påklaget vedtaket 7. oktober 2024. Klager viser til at organisasjonen årlig arrangerer en squashturnering som er åpen for alle studenter i Bergen. Dette er den eneste squashturneringen for studenter som arrangeres årlig i Bergen, og klager anfører at turneringen i seg selv bør kvalifisere foreningen som en allmenntilgjengelig organisasjon. Det vises også til at klager ønsker å være en inkluderende organisasjon som fremmer squash, og klager holder åpne treninger for alle som ønsker å delta. Selv om foreningen kun har mulighet til å ta opp et begrenset antall personer, er organisasjonen ifølge klager allmenntilgjengelig og tilgjengelig for et bredt spekter av mennesker. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (4) Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 19. november 2024 til Frivillighetsregisternemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (5) Det rettslige grunnlaget er forskrift 5. desember 2022 nr. 2124 om grasrotandel (forskriften).
- (6) Formålet med grasrotandelen er å fremme frivillig aktivitet på lokalt eller regionalt nivå i Norge, jf. forskriften § 1.
- (7) Etter forskriften § 3 første ledd kan enheter som er registrert i Frivillighetsregisteret, ikke-fortjenestebaserte og hovedsakelig basert på frivillig innsats, delta i grasrotandelen. I forskriften § 3 tredje ledd bokstav b gjøres det unntak for enheter som ikke er allmenntilgjengelige eller der virksomheten kommer en lukket krets til gode.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (8) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

- (9) NHHI Squash sin klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 16. september 2024 om å nekte deltakelse i grasrotandelen.

- (10) For å kunne delta i grasrotandelen må organisasjonen være allmennyttig og virksomheten kan ikke komme en lukket krets til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav b. Det følger av kongelig resolusjon PRE-2017-12-15-2136 punkt 2 at:

«Det skal legges til grunn en strengere tolkning av begrepet allmennyttig i Grasrotandelen enn i dagens lovtekst om register for frivillig virksomhet. Dette er i tråd med intensjonen for ordningen, men tydeliggjøres i ny forskrift. En allmennyttig organisasjon i denne ordningen skal forstås som organisasjoner som ivaretar allmenne samfunnsinteresser, og som er tilgjengelige for et bredt spekter av mennesker, og som ikke har en unaturlig begrensning i medlemskapet.

Enheter som kun ivaretar interessene til en lukket krets og/ eller som arbeider for å sikre egen økonomisk gevinst eller på annen måte arbeider for å dra personlige fordeler på vegne av medlemmene, regnes ikke som allmennyttige. Organisasjoner som arbeider for å fremme medlemmenes interesser, men som også kommer andre til gode ved at de produserer tjenester og goder for andre, anses som allmennyttige»

- (11) Bestemmelsen i tidligere forskrift om grasrotandel § 3 tredje ledd bokstav b er videreført i gjeldende forskrift. Frivillighetsregisternemnda legger etter dette til grunn at forskriften § 3 tredje ledd bokstav b stiller krav om at organisasjonen må være tilgjengelig for et bredt spekter av mennesker, og ikke arbeide for å dra personlige fordeler på vegne av medlemmene. En slik tolkning underbygges av formålet med ordningen som er å fremme frivillig aktivitet, jf. forskriften § 1. Organisasjoner som ikke er tilgjengelige for et bredt spekter av mennesker vil i liten grad fremme frivillig aktivitet.
- (12) I vurderingen av om virksomheten kommer en lukket krets til gode, tar Frivillighetsregisternemnda utgangspunkt i vedtektene. Vedtektene setter rammene for foreningens virksomhet, og foreningen må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis.
- (13) Klager har ikke et vedtektsfestet formål, men i klagen fremgår det at foreningen ønsker å være en inkluderende organisasjon som fremmer squash som idrett. Klager har et årlig opptak av nye medlemmer som foregår på høstsemesteret, jf. vedtektene § 4.1 nr. 2 bokstav a. For å kunne søke om medlemskap i idrettslaget må man være av det mannlige kjønn, registrert student ved Norges Handelshøyskole og myndig, jf. vedtektene § 4.3. Det følger av vedtektene § 4.2 nr. 2 at kandidatene må gjennom en opptaksprosess som består av sportslige tester og et personlig intervju. Videre fremgår det av vedtektene § 4.4 at organisasjonen på grunn av kapasitetsbegrensninger kun kan tilby plasser til de «aller fremste av kandidater», og at kandidatene «skal selekteres på bakgrunn av engasjement og sportslige ferdigheter».

- (14) Frivillighetsregisternemnda ser at klager har noe allmennyttig virksomhet gjennom at de arrangerer en årlig squashturnering som er åpen for alle studenter i Bergen. Nemnda har likevel kommet til at organisasjonen har unaturlige begrensninger i medlemskapet, og at organisasjonen ikke er tilgjengelig for et bredt spekter av mennesker. For å kunne søke om medlemskap må man være myndig og mannlig student ved Norges Handelshøyskole. Medlemskap i idrettslaget er begrenset til en svært snever personkrets, noe som trekker i retning av at organisasjonen ikke er tilgjengelig for et bredt spekter av mennesker. I tillegg til at kandidatene må oppfylle kravene i vedtektene § 4.3, skal de endelige medlemmene velges av styret basert på sportslige ferdigheter og engasjement. Dette er i stor grad subjektive vilkår for medlemskap, som åpner opp for at styret kan utvelge medlemmer, basert på forhold som ikke er naturlige sett i lys av organisasjonens virksomhet. Samlet sett fremstår ikke disse begrensningene som naturlige sett i lys av klagers formål om å være en inkluderende organisasjon som skal fremme squash som idrett. Når medlemskap i idrettslaget har slike unaturlige begrensninger, er organisasjonen heller ikke tilgjengelig for et bredt spekter av mennesker. Klager kan følgelig ikke anses som allmennyttig i forskriftens forstand.
- (15) Frivillighetsregisternemnda har etter en konkret vurdering av sakens opplysninger kommet til at klager er omfattet av unntaket i forskriften § 3 tredje ledd bokstav b, og at organisasjonen ikke oppfyller vilkårene for deltakelse i grasrotandelen.

Konklusjon

- (16) Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur